

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Namdal Bruk AS
v/ Knut Berger
Trones Gård
7892 TRONES

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1802-

21.juni 2018

Grøndalstjøenna kraftverk i Namsskogan kommune i Nord-Trøndelag - klagesak

Namdal Bruk AS (Namdal Kraft AS) klager i brev av 18.08.2017 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) avslag av 03.07.2017 på søknad om konsesjon til Grøndalstjøenna kraftverk.

NVE har vurdert klagen uten å finne grunnlag for å gjøre om sitt vedtak, og har oversendt saken til departementet i brev av 05.10.2017.

1. Bakgrunn

Namdal Kraft AS søkte 27.01.2016 om tillatelse til bygging av Grøndalstjøenna kraftverk.

Grøndalstjøenna kraftverk vil utnytte et fall på 71 m i Grøndalselva med inntak på kote 347 og kraftstasjon på kote 276. Kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 6,4 m³/s, som ifølge NVE utgjør 243 % av middelvannføringen. Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,8 MW og gi en beregnet årlig produksjon på 10,3 GWh. Det skal slippes en minstevannføring på 330 l/s i perioden 1. mai til 30. september, og 30 l/s resten av året.

NVE har kunngjort søknaden og sendt den på høring. **Namsskogan kommune** er positiv til utbygging av Grøndalstjøenna kraftverk. **Fylkesmannen i Nord-Trøndelag** mener Grøndalstjøenna kraftverk vil medføre store negative konsekvenser for reindrift/samiske interesser og miljøinteresser, og frarår sterkt at det blir gitt konsesjon. **Nord-Trøndelag fylkeskommune** er positiv til Grøndalstjøenna kraftverk på visse forutsetninger. Fylkesrådet trekker særlig frem at utbyggingen må skje i samråd med reindriftsnæringen. **Sametinget** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. **Direktoratet for mineralforvaltning, Jernbaneverket, Mattilsynet** og **Avinor** har ingen merknader til

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energ- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Steinar Pettersen
22 24 61 39

tiltaket. **Østre Namdalen reinbeitedistrikt (Tjåehkere Sitje)** er imot en utbygging av Grøndalstjønnna kraftverk. Distriktet mener realisering av kraftverket vil medføre store negative konsekvenser for området verdi som beiteland, overnattingsområde ved flytting, flyttlei og nærhet til gjerdeanlegg Tunnsjøflyan. **Nord-Trøndelag turistforening** er negativ til utbygging av Grøndalstjønnna kraftverk grunnet konsekvenser for uberørt natur og friluftsliv. **Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag** er negativ til utbygging av Grøndalstjønnna kraftverk grunnet påvirkning på friluftsliv, uberørt natur og reindrift.

2. NVEs vedtak

NVE har oppsummert sitt vedtak som følger:

" Grøndalstjønnna kraftverk vil produsere om lag 10,3 GWh i et gjennomsnittsårlig og ha en utbyggingskostnad nær gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene. I vedtaket har NVE lagt særlig vekt på at utbygging av Grøndalstjønnna kraftverk vil medføre negative konsekvenser for reindrift. Vi har også lagt vekt på at utbyggingen vil innebære store terrenginngrep som vil gi negative konsekvenser for opplevelsen av landskapet. Etter NVEs syn står ikke de negative konsekvensene ved en utbygging av Grøndalstjønnna kraftverk i et rimelig forhold til en estimert kraftproduksjon på 10,3 GWh/år."

3. Klagen

Namdal Bruk AS klager i brev datert 18.08.2017 på NVEs avslag på søknaden om tillatelse til bygging av Grøndalselva kraftverk. Klager er uenig i NVEs vurdering av konsekvenser for reindrift, friluftsliv og landskap.

Hele klagen gjengis i det følgende:

"Vi klager på vedtaket med følgende begrunnelse:

- 1. Reindriften påstår at tiltaket vil medføre negative konsekvenser for områdets verdi som beiteland, overnattingsområde ved flytting, flyttlei og nærhet til gjerdeanlegg Tunnsjøflyan.*

Vi kjenner reindriftens bruk av området og det er hovedsakelig til bruk for vårtrekk før kalving på tur til Børgefjell. Nærhet til Tunnsjøflyan samleanlegg anser vi som usikker påstand da dette anlegget ligger øst for fjellene og ca 15 km i luftlinje borte fra Grøndalstjønnna kraftverk.

Vi mener en stengt adkomstveg (åpen for reindriften) med bilbru over Skorovaselva og gang/skuterbru over Grøndalselva vil være svært positiv for reindriften og deres behov for adkomst til området i vårflomperioden.

Mindre vann i elva mellom inntak og kraftverk vil også bedre forholdene for flytting av rein.

Det er svært lite areal som blir båndlagt.

Kraftstasjonen er plassert ved ei gammel skogstue, Karlstu. Denne er revet og det blir demed ikke noe flere bygg i området enn tidligere.

Konklusjon:

Reindriftsnæringen i området vil i sum ha klare fordeler av utbyggingen.

- 2. Nord-Trøndelag Turistforening mener det vil være negativt for uberørt natur og friluftsliv.*

Vi kjenner Turistforeningens bruk av området da det er vi som har bygget gangbru over Skorovaselva og tilrettelagt for turstien i området med info-tavle og delvis merking. Den svært enkle og til dels usikre gangbrua vil ved en utbygging av Grøndalstjønna Kraftverk bli erstattet med en solid kjørebri. Stien videre innover fra brua er pt i ferd med å gro igjen av skog for deretter å gå over svært gjørmete blautmyr. Denne strekningen vil ved en utbygging få en enkel skogsbilvegstandard frem til kraftverket og derfra får en finpusset tursti langs vannvegen opp til inntaket for så å kobles inn på dagens trase vider innover dalen. Vi vil i tillegg bygge ny gangbru over Grøndalselva ved Kraftstasjonen som erstatning for den gamle som har falt ned.

Konklusjon ang Turistforeningen:

Vi mener helt klart at Turistforeningen vil få en vesentlig bedre adkomst til villmarksområdet sørover fjellet i Grøndalen.

- 3. Naturvernforbundet mener det vil være negativt for uberørt natur og friluftsliv.*

Vi viser her til argumentene under pkt 2 pluss at vi vil påpeke at vi har trukket vår søknad om konsesjon på Øvre Grøndalselva Kraftverk for å imøtekomme ønsker om urørt natur. Området fra Fv764 og frem til inntaket for Kraftverket har vært utnyttet til aktiv skogsdrift med hogstfelter og plantefelt i all moderne tid og består ikke av urørt natur. Fremtidig drift av området vil få fordel av ny vegadkomst og vil dermed kunne foregå med mindre terrengskader enn om det skal ligge slik som i dag.

Konklusjon ang Naturvernforbundet:

Vi mener en utbygging vil være så skånsom mot naturen og gi så gode faktiske fordeler for friluftslivet som oppveier ulempene at en utbygging bør kunne aksepteres.

- 4. Nedre Skorovaselv (som vi fikk konsesjon på) og Grøndalstjønna har i betydelig grad felles infrastruktur som påvirker økonomien positivt i begge ved felles utbygging.*

Disse 2 prosjektene er tvillingprosjekter med felles adkomstveg og felles linjenett. Det vil betyr at totaløkonomien ved samlet utbygging av begge verk vil bli vesentlig bedre og dermed gi prosjektene bedre bærekraft enn ved utbyggingen av bare Nedre Skorovaselva.

Vi håper på medhold i vår klage og at Grøndalstjønna Kraftverk kan få konsesjon."

4. Departementets merknader

Tillatelse til utbygging av Grøndalstjønn kraftverk kan gis om "fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser", jf. vannressursloven § 25, første ledd. Departementet drøfter de merknadene fra klager som er nødvendig for å grunnngi avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til forhold som ikke er tatt opp av klager.

Samfunnsnytte og prissatte konsekvenser

Grøndalstjønn kraftverk vil ifølge søknaden gi en beregnet produksjon på 10,3 GWh/år med en andel vinterproduksjon på om lag 39 %. Utbyggingskostnadene er, justert til prisnivå 2017, beregnet til 50,5 mill. kr. Dette gir en spesifikk utbyggingspris på 4,90 kr/kWh.

Departementet har gjort en beregning av nåverdien av prosjektet basert på oppgitte investeringskostnader, antatte driftskostnader, forventet produksjon og elsertifikatpris, samt et utfallsrom for kraftprisen, slik det er modellert av NVE frem mot 2030 (høy/lav/basis). Forventet kraftproduksjon er basert på søknaden.

Gitt forutsetningene for investerings- og driftskostnader gir prosjektet negativ nåverdi om man legger NVEs basisprisbane til grunn. Kraftverket er med denne prisbanen avhengig av en høyere kraftpris og/eller et lavere kostnadsnivå. Usikkerheten i denne fasen er imidlertid normalt betydelig både når det gjelder faktisk produksjon og kostnader.

Nåverdien av prosjektet inngår i departementets vurdering av prosjektets samlede fordeler og ulemper. Departementet understreker at de samlede virkningene av tiltaket ikke er begrenset til de som kan prissettes. Tiltaket vil også ha virkninger på blant annet reindrift, landskap og friluftsliv. I konsesjonsvurderingen vurderer departementet miljøvirkningene av tiltaket, og tar stilling til om tiltaket samlet sett kan vurderes som samfunnsøkonomisk lønnsomt, gitt usikkerheten i de prissatte virkningene.

Reindrift

Grøndalstjønn kraftverk er planlagt i Østre Namdal reinbeitedistrikt (Tjåehkere Sitje). Det er utarbeidet en egen reindriftrapport i forbindelse med planene om småkraftutbygging i området, og denne konkluderer med at området som vil bli berørt av inntak og hoveddelen av rørtraseen har stor verdi for reindrift. Klager mener at reindriftnæringen vil ha fordeler av en utbygging av Grøndalstjønn kraftverk.

Reinbeitedistriktet og Fylkesmannen mener at en utbygging av Grøndalstjønn kraftverk vil ha store negative konsekvenser for reindrift. Beiteområder blir redusert, og flyttvei og trekklei vil bli berørt. Sametinget har fremmet innsigelse på dette grunnlag.

Departementet slutter seg til NVEs vurdering av forholdet til reindriftsinteressene. Departementet legger også vekt på, slik NVE har påpekt, at Grøndalstjønn kraftverk vil berøre et større naturområde med urørt preg, og at slike områder kan ha en særlig verdi for reindriften pga. fravær av forstyrrelser.

Landskap, friluftsliv og urørthet

NVE har i begrunnelsen for avslaget i KSK-notat 63/2017 lagt stor vekt på hensynet til landskap. Grøndalstjønnkraftverk vil etter NVEs vurdering innebære store terrenginngrep. Dette gjelder særlig ved etablering av rørtraseen, siden denne skal etableres i et område med lite løsmasser. NVE legger også noe vekt på friluftssinteressene i området og at utbyggingen vil skje i et område som er del av et større sammenhengende naturområde med urørt preg. NVEs vedtak er i samsvar med uttalelsene fra Fylkesmannen, Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag og Nord-Trøndelag turistforening for disse tema.

Klager mener at urørthet ikke kan vektlegges siden det er aktiv skogsdrift i tiltaksområdet, og er av den oppfatning at en utbygging vil legge forholdene bedre til rette for friluftsliv. Hensynet til urørthet er ifølge klager ivare tatt ved at søknaden om Øvre Grøndalselva kraftverk er trukket. NVE har i sitt vedtak påpekt at tiltaksområdet framstår som urørt, med unntak av nedre del.

Departementet legger til grunn at Grøndalstjønnkraftverk vil føre til relativt store terrenginngrep i et åpent område med begrenset løsmassedekning. Departementet legger også vekt på at en utbygging vil ha konsekvenser for friluftsliv i tilknytning til et større et større sammenhengende naturområde med urørt preg..

Andre forhold

Klager peker på at en utbygging av Grøndalstjønnkraftverk vil bidra til å bedre økonomien i det konsesjonsgitte Nedre Skorovasselva kraftverk, siden disse prosjektene har delvis felles infrastruktur. Spesifikk utbyggingspris for Nedre Skorovasselva kraftverk er beregnet til 7,3 kr/kWh (kostnader 2017).

Dersom de samlede fordelene av disse to prosjektene ble vurdert å være større enn de samlede ulempene, hadde dette momentet vært relevant i vurderingen av Grøndalstjønnkraftverk. Etter departementets syn kan ikke fordelene i form av delvis felles infrastruktur tillegges vesentlig vekt i dette tilfellet.

Oppsummering

Grøndalstjønnkraftverk vil kunne bidra med om lag 10,3 GWh/år fornybar energi. Tiltaket vil i noen grad kunne gi inntekter til søker og kommunen, samt positive ringvirkninger lokalt.

Grøndalstjønnkraftverk vil berøre et større sammenhengende naturområde med urørt preg. Området har stor verdi for reindrift og friluftsliv, og departementet legger vekt på at urørthet bidrar til verdien for disse tema. Grøndalstjønnkraftverk vil føre til relativt store terrenginngrep i et åpent område med begrenset løsmassedekning. Etter departementets vurdering vil de samlede negative konsekvensene av Grøndalstjønnkraftverk ikke kunne forsvares sett opp mot tilgangen på ny, uregulert energiproduksjon til en relativt høy kostnad.

Etter en helhetsvurdering finner departementet at fordelene og nytten ved tiltaket er mindre enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vilkåret for konsesjon er ikke oppfylt, jmfør vannressursloven § 25.

5. Departementets konklusjon

Klagen fra Namdal Bruk AS blir ikke tatt til følge. Departementet opprettholder NVEs vedtak av 03.07.2017.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Steinar Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Trøndelag
Namsskogan kommune
Norges vassdrags- og energidirektorat
Sametinget / Sámediggi